

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA**(2005. december 7.)****A Shetland Leasing and Property Developments Ltd beruházásai a Shetland-szigeteken (Egyesült Királyság)***(az értesítés a C(2005) 4649. számú dokumentummal történt)***(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)****(EGT vonatkozású szöveg)**

(2006/226/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

mennyi érdekelt felet, hogy nyújtsa be az ügyre vonatkozó észrevételeit. Nem küldtek észrevételeket.

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 14. cikkére

mivel felhívták az érdekelt harmadik feleket, hogy a 88. cikk (2) bekezdésének első albekezdésével összhangban tegyék meg észrevételeiket,

mivel:

I. ELJÁRÁS

- (1) Egy egyesült királyságbeli állampolgár 2004 januárjában tájékoztatta a Bizottságot az egyesült királyságbeli Shetland-szigetek hatóságainak részvételével történt beruházásokról, amelyek valószínűleg állami támogatást képeztek. 2004. február 17-én és 2004. szeptember 1-jén kelt leveleiben a Bizottság kérte az Egyesült Királyságot, hogy nyújtson információt e beruházásokról, amely levelekre az Egyesült Királyság 2004. április 30-án és 2004. december 13-án kelt leveleiben válaszolt.
- (2) A Bizottság 2005. április 20-án kelt leveleiben tájékoztatta az Egyesült Királyságot az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindítására vonatkozó határozatáról. Az Egyesült Királyság az ügyre vonatkozó észrevételeit 2005. május 19-én kelt leveleiben közölte.
- (3) A hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* 2005. június 10-én tették közzé ⁽²⁾. A Bizottság felhívta vala-

⁽¹⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o. A 2003-as csatlakozási okmánnyal módosított rendelet.⁽²⁾ HL C 141., 2005.6.10., 12. o.**II. LEÍRÁS**

- (4) Egy shetlandi hatóság, a Shetland Islands Council (SIC) két trösztöt hozott létre, a Shetland Development Trustot (Development Trust) és a Shetland Islands Council Charitable Trustot (Charitable Trust).
- (5) A Development Trustot azért alapították, hogy az a shetlandi gazdaságfejlesztési projektek finanszírozásának legfőbb eszközéül szolgáljon; a tröszt a finanszírozást kölcsönökön keresztül teszi hozzáférhetővé. A vagyonkezelők a SIC tagjai és két független vagyonkezelő.
- (6) A Charitable Trust a SIC vagyonkezelői alapja, amely jótékonyági célokra nyújt kölcsönöket. A Charitable Trust vagyonkezelői a SIC tagjai és két független vagyonkezelő.
- (7) Mind a Charitable Trust, mind pedig a Development Trust finanszírozása egy, a SIC által alapított tartalékalapból származik. Magát a tartalékalapot egy, a SIC és a Sullum Voe kikötői létesítményeit használó olajtársaságok között 1974. július 12-én megkötött megállapodásból finanszírozzák. E megállapodás kimondja, hogy e társaságok a díjakat „a kőolaj behozatala tekintetében, valamint az ezáltal keltett zavar kompenzációjaként” fizetik.
- (8) A SIC kereskedelmi és fejlesztési tevékenységekre hozta létre a Shetland Leasing and Property Ltd-t (SLAP), amely egy nyereségszerzési céllal működő korlátolt felelősségű kereskedelmi társaság, amelynek teljes egészében a Charitable Trust a tulajdonosa. A SLAP feladata, hogy tőkereszedéseket szerezzen a helyi vállalkozásokban, kereskedelmi kamatok mellett kölcsönöket nyújtson a helyi iparnak, valamint hogy kereskedelmi bérleti díjak mellett lízingelésre ipari épületeket építsen.

- (9) A teljes egészében a Charitable Trust tulajdonában álló korlátozott felelősségű kereskedelmi társaságként, a SLAP a tevékenységeinek finanszírozását a Charitable Trusttól és saját nyereségeiből szerzi. Néhány egyedi projektet a Development Trust is finanszíroz.
- (10) 1999-ben a SLAP igazgatótanácsa úgy határozott, hogy egy Shetland Seafish Ltd nevű társaságba fektet be. Ezt a társaságot a Williamson Ltd és a Ronas Ltd pénzügyi egyesülésének eredményeként alapították 1999. október 7-én. Akkoriban mindkét társaság veszteséges volt, és fizetéképtelennek nyilvánították őket. A Shetland Seafish Ltd létrehozásától és a két veszteséges társaság egyesítésétől azt várták, hogy a nyereségek növekedni fognak, valamint, hogy az új társaság rövid időn belül nyereséges lesz. Azt tervezték, hogy 2002 végére a Shetland Seafish Ltd 460 000 font sterlinget meghaladó nyereséget fog termelni.
- (11) A SLAP 156 250 (62,5 %), egyenként 1 font sterling értékű törzsrészvény és 1 000 000 (100 %), egyenként 1 font sterling értékű elsőbbségi részvény megszerzésével ruházott be a Shetland Seafish Ltd-be. A törzsrészvények többi részvényese a Shetland Seafish Producers Organisation Ltd (43 750 részvény), L.A. Williamson úr (18 750 részvény), R.A. Carter úr (18 750 részvény) és a Shetland Fisheries Centre Ltd (12 500 részvény) volt.
- (12) 2000 júniusában a SLAP igazgatótanácsa úgy határozott, hogy még egyszer beruház a Shetland Seafish Ltd-be, amikor a társaság eldöntötte, hogy átveszi egy shetlandi székhelyű, veszteséges halfeldolgozó társaság, a Whalsay Ltd tevékenységeit. A SLAP által történő ezen átvétel finanszírozása abból állt, hogy a SLAP további 2 000 000 elsőbbségi részvényt szerzett meg a Shetland Seafish Ltd-ben, amelyeket a SLAP két részletben jegyzett; 2000 novemberében a SLAP 1 200 000 elsőbbségi részvényt, és február 16-án további 800 000 elsőbbségi részvényt szerzett meg.
- (13) 2001. február 16-tól a Shetland Seafish Ltd kibocsátott részvénytőkéje így 250 000 törzsrészvényből és 3 000 000 elsőbbségi részvényből állt, amelyek ugyanolyan arányban voltak ugyanazon részvényesek tulajdonában, mint a részvények 1999-es kezdeti kibocsátásakor.
- (14) A Shetland Seafish Ltd igazgatótanácsa által 1999. december 17-én elfogadott különös határozat értelmében a Shetland Seafish Ltd elsőbbségi részvényeseinek „joguk van rögzített, évi 10 %-os, nem halmozott elsőbbségi osztalékhoz (nettó járulékos adójóváírás) a kifizetési tőke után vagy jegyzésének időpontjától kezdve növekvő, arra kifizetett hitel után, és azt (olyan mértékben, amilyenben van elosztásra rendelkezésre álló nyereség) évente, minden év január 31-én az abban az időpontban végződő 12 hónap tekintetében kell megfizetni; és ez a bármilyen ki nem fizetett elsőbbségi osztalékkal növelt névértéken (azaz elsőbbségi részvényenként 1) visszavásárolható a társaság választása szerint bármikor, az elsőbbségi részvények átruházása időpontjának első évfordulóját követően.”
- (15) A benyújtott adatokból nyilvánvaló, hogy a Shetland Seafish Ltd 1999. óta veszteséges.
- (16) 2004. április 30-án és 2004. december 13-án kelt leveleiben az Egyesült Királyság kijelentette, hogy a beruházásokat magánberuházásoknak kell tekinteni, mivel a SLAP magánszervezet, és a beruházások idején mind a SIC-nek, mind pedig a SLAP-nek az volt a jogos elvárása, hogy ezeket a pénzeket magánfinanszírozásnak tekintsék.
- (17) Az Egyesült Királyság másodsorban kijelentette, hogy ha ezeket a pénzeket állami alapoknak tekintenék, úgy a SLAP által történt beruházások olyan beruházások, amelyekről egy rendes piaci magánszereplő is határozhatott volna. Ezen állításának alátámasztása érdekében az Egyesült Királyság két, a kérdéses beruházások tekintetében kiállított jelentést nyújtott be: a Shetland Seafish egyesülési jelentést és a Whalsay-jelentést.

Shetland Seafish egyesülési jelentés

- (18) Az 1999. szeptember 27-i Seafish egyesülési jelentés M. Goodlad úr és S. Gillani úr által elkészített, „Az L.A. Williamson & Sons (Shetland) Limited & Ronas Fisheries Limited javasolt átszervezéséről és egyesüléséről” szóló jelentés a SLAP igazgatói számára.
- (19) A jelentésben szereplő számok és előrejelzések szerint a Shetland Seafish Ltd megalapításán keresztül az L.A. Williamson & Sons (Shetland) Limited & Ronas Fisheries Limited egyesülése három éven belül elkezdene nyereséget termelni.

Whalsay-jelentés

- (20) A Whalsay-jelentés John Inkster úr – aki akkoriban a Whalsay Fish Processors Ltd ügyvezető igazgatója volt – által elkészített, 2000 júniusában kiadott jelentés. Ez a jelentés elemzi az érintett társaságok helyzetét, a piaci fejlesztéseket, és azokat a lehetséges előnyöket, amelyekre a Shetland Seafish Ltd szert tenne a Whalsay Ltd megszerzésével.

A hivatalos vizsgálati eljárás indoka

- (21) A Bizottság úgy vélte, hogy az Egyesült Királyság hatóságai által benyújtott jelentésekben szereplő számokból és adatokból nem állapítható meg, hogy e beruházások nyereséges beruházásoknak tekinthetők-e, valamint az, hogy a SLAP rendes magánbefektetőként járt-e el. Ezen túlmenően – mivel a beruházások egyértelműen az érintett társaságok javát szolgálták, és e társaságok közvetlenül versenyeztek más, egyesült királyságbeli és egyéb tagállambeli halfeldolgozó társaságokkal – a Bizottság úgy vélte, hogy a beruházások az EK-Szerződés 87. cikke értelmében vett állami támogatásnak tűnnek.
- (22) Mivel a beruházásokat 1999-ben és 2000-ben végezték, így azokat a halászatnak és akvakultúraágazatnak nyújtott állami támogatás vizsgálatára vonatkozó 1997-es iránymutatások⁽¹⁾ tükrében értékelték. Ezen iránymutatások 2.3. pontja értelmében az ott megállapított feltételeknek nem megfelelő támogatásokat eseti alapon kell értékelni. Az 1.2. pont értelmében a kedvezményezettek részére bármiféle kötelezettség előírása nélkül nyújtott, és a vállalkozások helyzetének javítására, valamint üzleti likviditásuk növelésére szánt állami támogatás, aminek az a hatása, hogy – működési támogatásként – javítsa a kedvezményezett bevételeit, a közös piaccal összeegyeztethetetlen. Ezen iránymutatások szerint a működési támogatás csak akkor nyilvánítható a közös piaccal összeegyeztethetőnek, ha az ilyen támogatás a közös piaccal összeegyeztethető szerkezetátalakítási tervhez kapcsolódik. Mivel nem nyújtottak be ilyen szerkezetátalakítási tervet, a Bizottság úgy vélte, hogy a beruházások összeegyeztethetetlenek a közös piaccal.

III. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG ÉSZREVÉTELEI

- (23) Az Egyesült Királyság 2005. május 19-én kelt válaszában azt állítja, hogy a SLAP-ot magánszervezetnek kell tekinteni. Ezen túlmenően azt állítja, hogy az ügyre vonatkozó valamennyi bizonyítékot már továbbították a Bizottságnak, a Seafish egyesülési jelentésben szereplő információk a feltevések elégséges alapjának tekinthetők, a jelentésben szereplő feltevéseket óvatosnak és gondosnak kell tekinteni, valamint a jelentésben szereplő, az egyesületekre vonatkozó eredeti tényállás a SLAP magánbefektetői minőségével összefüggésben indokolható volt.
- (24) Az Egyesült Királyság fenntartja, hogy ha a Bizottság nemleges határozatot hoz, nem kell megkövetelnie a támogatás visszafizetését, mivel az ellentétes lenne a jogos elvárások védelmének elvével. Az Egyesült Királyság – a halászati kvóták Shetland-szigeteken (Egyesült Királyság) történő megvásárlására nyújtott kölcsönökről szóló, 2003. június 3-i 2003/612/EK bizottsági határozatra⁽²⁾ hivatkozva – azzal fejezi be, hogy az egyesült királyságbeli hatóságok következetesen úgy jártak le,

hogy ésszerűen levonható az a következtetés, hogy az alap a közösségi strukturális alapokra irányadó szabályok értelmében magánalap.

IV. ÉRTÉKELÉS

- (25) Elsőként azt kell meghatározni, hogy az intézkedés állami támogatásnak tekinthető-e, és ha igen, akkor ez a támogatás összeegyeztethető-e a közös piaccal.

A. Az állami támogatás megléte

- (26) Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében „Ha e szerződés másként nem rendelkezik, a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”. Ahhoz, hogy egy intézkedés állami támogatásnak minősüljön, négy feltételnek kell teljesülnie: először is az intézkedésnek valamiféle előnyt kell nyújtania az abból részesülő vállalkozásoknak; másodsor a támogatást az államnak vagy állami forrásokból kell nyújtani; harmadszor – bizonyos vállalkozások előnyben részesítése által – annak torzítania kell a versenyt, vagy azzal kell fenyegetnie; és végül annak érintenie kell a tagállamok közötti kereskedelmet.

Állami források

- (27) A SLAP-nak a beruházásra felhasznált alapjai a Charitable Trust finanszírozásából származnak. A Charitable Trustot a SIC azért hozta létre, hogy az – a shetlandi közösség nevében – megkapja és birtokosa legyen a zavarok miatti azon bevételeknek, amelyek kifizetését az olajipar vállalta.
- (28) Amint arra a Bizottság a halászati kvóták Shetland-szigeteken történő megvásárlására nyújtott kölcsönökről szóló, 2003. június 3-i határozatában már rámutatott, a Shetland-szigetek lakosságának és nem a kikötői létesítmények tényleges ellátásának okozott zavarral közvetlenül kapcsolatos pénzek nem tekinthetők magánfinanszírozásnak, hanem azokat az EK-Szerződés 87. cikke értelmében „állami forrásoknak” kell tekinteni.
- (29) A SLAP jelenleg vizsgált beruházásait ugyanilyen típusú finanszírozásból finanszírozták. A Bizottságnak a (24) bekezdésben említett határozatában szereplő következtetésekre, valamint arra a tényre figyelemmel, hogy az Egyesült Királyság nem nyújtott további bizonyítékokat arra nézve, hogy ez a finanszírozás magánfinanszírozás, a Bizottság úgy véli, hogy a beruházásokat állami forrásokból finanszírozott beruházásoknak kell tekinteni.

⁽¹⁾ HL C 100., 1997.3.27., 12. o.

⁽²⁾ HL L 211., 2003.8.21., 63. o.

Felrőhatóság

(30) Fent említett határozatában a Bizottság arra is rámutatott, hogy a Charitable Trust vagyongazdálkodója a SIC tagjai. Noha e tanácsstagok hivatalból járnak el vagyongazdálkodóként, az a tény, hogy őket a SIC nevezi ki, azt jelenti, hogy ez utóbbi domináns befolyást tud gyakorolni a trösztre és a SLAP-re, valamint a rendelkezésére álló alapokra. Ennélfogva tehát számos mutató jelzi azt, hogy a hatóság követelményeinek figyelmen kívül hagyásával nem hozhatók döntések.

(31) Ennélfogva a Stardust-ügy⁽¹⁾ tükrében, valamint azon tény miatt, hogy a SLAP finanszírozása közfinanszírozásból származik, és hogy a hatóság – közvetlenül vagy közvetve – domináns befolyást tud gyakorolni mind a Charitable Trustra, mind annak alapjaira, az ezen alapokra vonatkozóan hozott döntések a hatóságnak tulajdoníthatók, és állami forrásokon keresztül nyújtott döntéseknek kell tekinteni.

Előny a kedvezményezett számára és a piacgazdasági befektető elve

(32) A közberuházások akkor tekinthetők állami támogatásnak, ha a beruházásokról olyan körülmények között döntenek, amelyek nem volnának elfogadhatók a rendes piacgazdasági elvek alapján eljáró magánbefektető számára.

(33) Az Egyesült Királyság szerint a SLAP rendes piacgazdasági befektetőként járt el a Shetland Seafish Ltd-be történő beruházása, és a Whalsay Ltd-nek a Shetland Seafish Ltd által történő átvétele során. Ez állítólag az igazgatótanácsnak a beruházások idején benyújtott két jelentésből következik: a Shetland Seafish egyesülési jelentésből és a Whalsay-jelentésből.

(34) Egy beruházás akkor tekinthető a piacgazdasági befektető elvével összhangban lévőnek, ha a beruházást olyan körülmények között végezték, amelyek a rendes piacgazdasági feltételek mellett működő magánbefektető számára is elfogadhatók lennének. Egy beruházás nem tekinthető úgy, hogy összhangban van az elvvel, amennyiben a társaság pénzügyi helyzete, és különösen adósságának szerkezete és mértéke olyan, hogy a beruházástól ésszerű időn belül nem várható rendes megtérülés.

A Shetland Seafish egyesülési jelentés

(35) Az 1999. szeptember 27-i Seafish egyesülési jelentésben szereplő, a nyereségre vonatkozó előrejelzések számos olyan feltevésen alapulnak, amelyeket kevés érvvel

támasztottak alá. A jelentés 2000-re, 2001-re és 2002-re nézve tartalmaz egy tervezett nyereség-vesztésig beszámolót, egy tervezett mérleget, és egy tervezett pénzforgalmi kimutatást. Az ezeken a lapokon szereplő adatok azt mutatják, hogy a Shetland Seafish Ltd nyereséges lesz, valamint, hogy 2000-hez képest 2001-ben több mint 16 %-os, és 2002-ben 26 %-os forgalomnövekedésre számítottak. A jelentés azonban nem tartalmaz elegendő számadatot és érvelést ezen előrejelzések megindokolására, mivel az ezen elvárások alátámasztásához szükséges, a szállításra, árakra és a termelésre vonatkozó megkívánt számadatok nem szerepelnek a jelentésben.

(36) Attól a tényről eltekintve, hogy a Bizottság nem tudja megállapítani ezen előrejelzések és feltevések hihetőségét – még akkor sem, ha azokat pontosnak és megbízhatónak lehetne tekinteni – a szállításra, árakra és a termelésre vonatkozó ilyen jellegű számadatok nélkül azok elégtelenek lennének bármely rendes, az ilyen műveletbe beruházni kívánó magánbefektető számára.

(37) A jelentésben megemlíti, hogy „az új vezetési struktúrát és termelési stratégiát gondosan úgy dolgozták ki, hogy azok figyelembe vegyék a két érintett társaságnál korábban meglévő hiányokat. Az új filozófia középpontjában azonban annak felismerése áll, hogy csak piaci alapú megközelítés fogja biztosítani a sikert és a folyamatos shetlandi marénafeldolgozást”, ami az Egyesült Királyság szerint azt bizonyítja, hogy a beruházások időpontjában az volt a szándék, hogy – a társaságok hosszú távú életképességének biztosítása érdekében – tegyék lehetővé, hogy a társaságok piacukkal összeegyeztethető módon működjenek.

(38) A jelentésben szereplő számokból és adatokból a Bizottság arra az észrevételre jut, hogy az Egyesült Királyság állításait nem alkalmazták helyesen és alaposan. A beruházásra irányuló döntéshez vezető átfogó adatok hiányában a Bizottság valóban úgy véli, hogy a beruházás nem tekinthető nyereséges beruházásnak, és hogy ennélfogva a SLAP nem rendes magánbefektetőként járt el.

Whalsay-jelentés

(39) A Whalsay-jelentést a Whalsay Ltd ügyvezető igazgatója adta ki, és az nem tekinthető a Whalsay-re és a társaságnak a Shetland Seafish Ltd általi lehetséges megszerzésére vonatkozó független jelentésnek. A jelentésben azt állítják, hogy mindkét társaság egyértelműen szenved a lazac korlátozott ellátásaitól a piacon, valamint, hogy a két társaság egyesülése „az ezen iparágban a folyamatos és fenntartható foglalkoztatás biztosításának nem csupán legjobb, hanem talán az egyetlen esélyét kínálja”.

⁽¹⁾ A C 482/99. sz. Franciaország kontra Bizottság ügy, [2002] EBHT I-4397.

- (40) A jelentés továbbá azt a következtetést vonja le, hogy „*Ennélfogva a SLAP Igazgatótanácsa döntésének – amennyiben jóváhagyja a Seafish és a Whalsay egyesülésébe történő beruházásra irányuló javaslatokat – háttérként kell szolgálnia annak biztosításához, hogy a lazacellátás tartósan biztosítva legyen; annak a kockázatnak, hogy ennek elérése nem következik be, az egyesülés jóváhagyását igen kockázatos döntéssé kell tennie, és ez mind a SLAP-ot, mind a Seafish-t sebezhetővé tenné.*”
- (41) A jelentés egyértelműen kétségeit fejezi ki a társaságok egyesüléséből következő nyereségek, valamint az ebben az iparban a foglalkoztatottság biztosítására történő hivatkozás tekintetében. A jelentés ezen túlmenően nem tartalmaz elégséges adatot a kérdéses beruházás nyereségességének alátámasztására. Rámutat arra, hogy a beruházásra vonatkozó döntéskor nem értek hozzá és nem használtak fel további információkat; az Egyesült Királyság kifejezetten megerősítette, hogy a beruházásra vonatkozó döntést kizárólag e jelentés alapján hozták. Így – különös tekintettel a jelentésben kifejezett kétségre és az annak ellenkezőjét bizonyító további adatok hiányára – a Bizottság csakis arra a következtetésre juthat, hogy egy rendes magánbefektető nem hozta volna meg az erre a beruházásra vonatkozó döntést.
- (42) A fentiekre tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy a SLAP-nek a Shetland Seafish Ltd-be 1999-ben és 2000-ben történt beruházásai nem olyan rendes kereskedelmi beruházások, amelyekről bármely más rendes magánbefektető is döntött volna.
- (43) A rendelkezésre álló információk alapján a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy az érintett társaságok – a Shetland Seafish Ltd-be és a Whalsay Ltd-be beolvasztott L.A. Williamson Ltd és Ronas Ltd – nem folytathatták volna működésüket az érintett beruházások nélkül. A beruházások mindenesetre megerősítették piaci helyzetüket, ami másként nem következett volna be.

Szelektivitás és a versenyhelyzet torzulása

- (44) A beruházások az érintett társaságok javát szolgálják, és e társaságok közvetlenül versenyeznek az Egyesült Királyság és egyéb tagállamok más halfeldolgozó társaságaival; ennél fogva torzítják a versenyt, vagy azzal fenyegetnek.

Következtetés

- (45) A fentiek fényében a SLAP-nek a Shetland Seafish Ltd-be történő beruházásai az EK-Szerződés 87. cikke értelmében állami támogatásnak tekinthetők.

B. A közös piaccal való összeegyeztethetőség

- (46) Egy állami támogatás akkor nyilvánítható összeegyeztethetőnek a közös piaccal, ha az megfelel az EK-Szerző-

désben megállapított valamelyik kivételnek. A halászati ágazatnak nyújtott állami támogatás tekintetében az állami támogatásra vonatkozó intézkedések akkor tekinthetők összeegyeztethetőnek a közös piaccal, ha azok megfelelnek a halászatnak és akvakultúraágazatnak nyújtott állami támogatás vizsgálatára vonatkozó 2004-es iránymutatásoknak⁽¹⁾. Ezen iránymutatások 5.3. pontja szerint a 659/1999/EK rendelet 1. cikkének (f) pontja értelmében vett „jogellenes támogatást” a támogatást megállapító közigazgatási jogi aktus hatálybalépésének időpontjában alkalmazandó iránymutatásokkal összhangban fogják értékelni.

- (47) Mivel a SLAP beruházásai 1999-ben és 2000-ben történtek, a támogatás összeegyeztethetőségét a halászatnak és akvakultúraágazatnak nyújtott állami támogatás vizsgálatára vonatkozó, az akkor hatályos 1997-es iránymutatások szerint kell majd értékelni (a továbbiakban: „az iránymutatások”; lásd a (22) bekezdést).
- (48) Az iránymutatások 2.3. pontja szerint a halászati termékek feldolgozásába és forgalmazásába történő beruházásokkal kapcsolatos támogatás akkor minősül a közös piaccal összeegyeztethetőnek, ha nyújtásának feltételei összehasonlíthatók a 3699/93/EK rendeletben megállapított feltételekkel, és legalább olyan szigorúak, és feltéve továbbá, hogy a támogatás szintje támogatási egyenértékben kifejezve nem haladja meg az e szabályok szerint nyújtható nemzeti és közösségi támogatások teljes szintjét. Ezen túlmenően, ha a támogatás olyan beruházásokra vonatkozik, amelyek – a 3699/93/EK rendelet értelmében – nem részesíthetők közösségi támogatásban a Bizottságnak eseti alapon kell értékelnie a támogatásnak a közös halászati politika célkitűzéseivel való összeegyeztethetőségét.
- (49) Az 1998. november 3-án a 3699/93/EK rendelet helyébe lépő 2468/98/EK rendelet⁽²⁾ 11. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok a rendelet II. mellékletében szereplő feltételek mellett a halászati és akvakultúra-termékek feldolgozásának és forgalmazásának területén tőkeberuházást ösztönző intézkedéseket hozhatnak. A II. melléklet 2.4. pontja kimondja, hogy a feldolgozásra és a forgalmazásra irányuló, támogatható beruházások különösen épületek és létesítmények építéséhez és megszerzéséhez, a halászati és akvakultúra-termékeknek a kirakodás időpontja és a végtermékszakasz közötti feldolgozásához és forgalmazásához szükséges új felszerelések és berendezések megszerzéséhez, vagy a különösen a versenyképesség és az értékhozzáadás javítására szánt új technológiák alkalmazásához kapcsolódnak.

⁽¹⁾ HL C 229., 2004.9.14., 5. o.

⁽²⁾ A halászati és akvakultúra-ágazatban, valamint termékeik feldolgozására és forgalmazására nyújtott közösségi strukturális támogatásokra vonatkozó kritériumok és szabályok megállapításáról szóló, 1998. november 3-i 2468/98/EK tanácsi rendelet (HL L 312., 1998.11.20., 19. o.).

- (50) A SLAP beruházásai nem tekinthetők e témákhoz kapcsolódó beruházásoknak, ezért azokat az iránymutatások 2.3. pontjával összhangban eseti alapon kell értékelni.
- (51) Mivel a beruházások hatása, hogy javítják a Shetland Seafish Ltd általános pénzügyi helyzetét, ezt a támogatást működési támogatásként kell vizsgálni.
- (52) Az iránymutatások 1.2. pontjában megállapított általános elvek értelmében a kedvezményezettek részére kötelezettség előírása nélkül nyújtott, és a vállalkozások helyzetének javítására, valamint üzleti likviditásuk növelésére szánt támogatás, vagy az olyan támogatás, amit az előállított vagy forgalmazott mennyiségre, termékárakra, előállított egységekre vagy termelési eszközökre számítanak ki, és ami oly módon hat, hogy – működési támogatásként – csökkenti a kedvezményezett termelési költségeit vagy javítja a kedvezményezett bevételét, a közös piaccal összeegyeztethetetlen.
- (53) Az ilyen működési támogatás tekintetében az iránymutatások azon pontja kimondja, hogy a Bizottság eseti alapon köteles értékelni azt, amennyiben az a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekintett szerkezetátalakítási tervhez kapcsolódik.
- (54) Az Egyesült Királyság nem nyújtott be a Bizottságnak értékelendő szerkezetátalakítási tervet. Mivel az iránymutatások szerint a működési támogatás csak akkor minősíthető a közös piaccal összeegyeztethetőnek, ha az ilyen támogatás a közös piaccal összeegyeztethető szerkezetátalakítási tervhez kapcsolódik, a beruházások nem felelnek meg az iránymutatásoknak.
- Bizottság úgy véli, hogy ebben az esetben ez az elv a következő okok miatt zárja ki a visszatérítést.
- (56) A Bizottság 2003/612/EK határozatával ⁽¹⁾ 2003. június 3-án elutasító határozatot hozott a Shetland-szigetekbeli halászati kvóták megvásárlásához nyújtott kölcsönök tekintetében. A Bizottság határozatában kimondta, hogy miközben nem volt szükségszerű kapcsolat a Bizottságnak az 1260/1999/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ összefüggésében a közösségi strukturális alapokkal kapcsolatban hozott intézkedései és határozatai, valamint az állami támogatásról szóló bizottsági határozatok között, a kérdéses ügy egyedi körülményei közt a kérdéses alap magánjellegére vonatkozó jogos elvárásokat számos esemény együttes előfordulása hozhatta létre.
- (57) A Bizottság megállapította, hogy mind ő, mind az Egyesült Királyság kormánya következetesen oly módon járt el, hogy azt sugallja, hogy az alap a közösségi strukturális alapokra irányadó szabályok alkalmazásában magánalap volt, valamint, hogy még ha jogi értelemben nem is volt automatikus kapcsolat a két ügy között, ez a nemzeti hatóságok és halászok részéről ahhoz az ésszerű feltevéshez vezethetett, hogy az ilyen alapból származó támogatások nyújtása nem tartozik az állami támogatásokra vonatkozó szabályok hatálya alá, és így e tekintetben jogos elvárásokat teremtett.
- (58) Határozatában ezen túlmenően a Bizottság úgy vélte, hogy – a hegyvidékekkel és szigetekkel kapcsolatos I. célkitűzés 1994-1996-os programja értelmében az Európai Regionális Fejlesztési Alapban (ERDF) – a SLAP-ból történő finanszírozást magán-hozzájárulásként tekintette. Ezen túlmenően az Orkney és Shetland közötti szoros kapcsolatok miatt a Shetland-szigetek hatóságai valószínűleg tudatában voltak annak a ténynek, hogy a párhuzamos Orkney Tartalékalapot (C 87/2001. sz. ügy ⁽³⁾) az Egyesült Királyság hatóságai és a Bizottság gyakorlatilag magánjellegűnek tekintette, és ezzel az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapról (EAGGF) történő finanszírozással összefüggésben egy magán társfinanszírozási hozzájárulás nyújtását tette megengedhetővé.
- (59) Ennek megfelelően a Bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy összességében ezek az elemek jogos elvárást teremtettek a shetlandi hatóságok és az érintett testületek, valamint a halászok között; a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy etekintetben tévesen feltételezheték, hogy nem kell alkalmazni a Szerződés állami támogatásra vonatkozó szabályait, még akkor is, ha jogi értelemben nem volt automatikus kapcsolat a két kérdés között.

C. A támogatás visszatérítése

- (55) A 659/1999/EK rendelet 14. cikkének (1) bekezdése értelmében amennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére. A Bizottság nem követeli meg a támogatás visszatérítését, amennyiben az ellentétes a közösségi jog valamelyik általános elvével. A jogos elvárások védelmének elve a közösségi jog egyik általános elve. A

⁽¹⁾ HL L 211., 2003.8.21., 63. o.

⁽²⁾ HL L 161., 1999.6.26., 1. o.

⁽³⁾ HL C 38., 2002.2.12., 2. o.

- (60) A SLAP jelenleg vizsgált beruházásait ugyanazon időke-
reten belül ugyanilyen típusú finanszírozásból finanszí-
rozzák. Ahhoz az esethez hasonlóan a SLAP tevékenysé-
geit egy magántársaságnak a Shetland Islands Charitable
Trustból (Charitable Trust) történő magánfinanszírozást
érintő tevékenységeinek tekintették. Ezen túlmenően – a
körülményekre és a shetlandi közösség egyedi jellemzőire
tekintettel – a Shetland Seafish Ltd-nek tudnia kellett a
halászati kvóták megvásárlására vonatkozó kölcsönrend-
szerről, és különösen a 2003/612/EK határozat 68.
bekezdésében említett magyarázó broszúráról, amely
kimondja, hogy a Charitable Trustból származó támoga-
tásokat és kölcsönöket magán-hozzájárulásoknak fogják
tekinteni.
- (61) A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti
hatóság magatartásából eredően nem lehetnek jogos elvá-
rások egy támogatás kedvezményezettje javára, ha nem
tartották be a Szerződés 88. cikkében megállapított eljá-
rást (a Bíróságnak az *Alcan Deutschland* ügyben hozott
ítélete⁽¹⁾). Mivel azonban a Bizottság szintén következe-
tesen oly módon járt el, hogy azt sugallja, hogy az alap
magánalap, a Bizottság úgy véli, hogy – az ügy körülmé-
nyei és a fent említett bizottsági határozat ismeretében –
a SLAP és a támogatás kedvezményezettje, a Shetland
Seafish Ltd is feltételezhetette, hogy csak magánalapok
vesznek részt, és hogy ennél fogva nem kell alkalmazni
a Szerződés állami támogatásra vonatkozó szabályait.
- (62) Ezen az alapon, valamint a 659/1999/EK rendelet 14.
cikkének (1) bekezdése alapján – mivel a jogos elvárások
védelmének elve „a közösségi jog egyik általános elve”
nem fogják megkövetelni annak a támogatásnak a vissza-
térítését, amelyből a Shetland Seafish Ltd részesült.

V. KÖVETKEZTETÉS

- (63) A IV. szakaszban elvégzett értékelés tükrében a Bizottság
megállapítja, hogy az Egyesült Királyság – az EK-Szer-

ződés 88. cikke (3) bekezdésének megsértésével – jogel-
lenesen nyújtott támogatást a Shetland Seafish Ltd-nek
azzal, hogy a társaságban részvényeket szerzett olyan
körülmények és feltételek mellett, amelyek nem lettek
volna elfogadhatók egy rendes piacgazdasági magánbe-
fektető számára.

- (64) A Bizottság úgy véli, hogy ezek a beruházások nem
összeegyeztethetők a közös piaccal, mivel nem tekint-
hetők olyan rendes kereskedelmi beruházásoknak,
amelyekről egy rendes magánbefektető is így határozott
volna.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Shetland Leasingnek és Property Ltd-nek a Shetland Seafish
Ltd-be történő beruházásain keresztül 1999-ben és 2000-ben
nyújtott támogatás a közös piaccal nem összeegyeztethető.

2. cikk

Az 1. cikkben említett támogatást nem kell visszatéríteni.

3. cikk

E határozat címzettje Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült
Királysága.

Kelt Brüsszelben, 2005. december 7-én.

a Bizottság részéről

Mariann FISCHER BOEL

a Bizottság tagja

⁽¹⁾ A 24/95. sz. *Land Rheinland-Pfalz kontra Alcan Deutschland* ügy
[1997] EBHT I-01591.